

PROJECTE D'AMPLIACIÓ I DE MUSEÏTZACIÓ DE LES TERMES I EL DECUMANUS DE BAETULO

Al novembre de 1981 l'Ajuntament fa enderrocar un edifici de pisos aixecat a l'actual plaça de Font i Cussó que el Tribunal Suprem havia declarat fora d'ordenació. Aleshores ja s'havien fet prospeccions arqueològiques i es tenia coneixement que, al subsòl de l'edifici, hi havia estructures arquitectòniques importants d'època romana.

Les excavacions realitzades als anys següents treuen a la llum el conjunt de restes que formen l'espai que avui anomenem *Decumanus* i que correspon a una zona molt cèntrica de la ciutat romana de *Baetulo*.

Encara que la primera idea era fer un jardí arqueològic, l'any 1995 es construeix la plaça de Font i Cussó amb la qual les restes queden cobertes i protegides de la intempèrie. És aleshores que es comença a pensar en la possibilitat de connectar el *Decumanus* amb les Termes del subsòl del Museu i ampliar l'espai de restes visitables.

El projecte d'ampliació del Museu de Badalona i de la nova museografia de les Termes i el *Decumanus* es materialitza gràcies a diverses aportacions econòmiques que arriben a la quantitat de 3.900.000 euros, aportats en un 85 % pel Gobierno de España (FEIL, FEOLS) i l'Ajuntament de Badalona i, la resta, per la Generalitat de Catalunya, l'INCASÒL i la Diputació de Barcelona.

Des de l'any 1998 el projecte ha passat per diverses fases:

1998

S'inicia el procés d'adquisició dels diversos espais, situats entre les Termes i el subsòl de la plaça de Joaquim Font i Cussó, que són imprescindibles per poder realitzar la connexió.

2008

Projecte de Connexió de les Termes Romanes amb el subsòl de la plaça de Font i Cussó (maig 2008- març 2009)

Les obres executades van permetre connectar les termes romanes del subsòl del Museu amb el subsòl de la plaça de Font i Cussó, a través del soterrani i el pati interior d'illa del carrer de les Termes Romanes, 3 i el pati interior de la Via Augusta, 45. Així, es crea un únic espai arqueològic de més de 3.400 m² d'extensió.

2009

Projecte d'Accessibilitat al Conjunt Monumental de *Baetulo* (abril-desembre de 2009)

Tot el circuit de Termes i el Decumanus (subsòls del Museu i de la plaça Font i Cussó) es fa accessible a tots el públics mitjançant la instal·lació d'una passera que es pot recórrer amb cadira de rodes i que, alhora, millora notablement la visibilitat de les restes i en garanteix la preservació. En relació a l'accessibilitat, cal esmentar també que se substitueix un dels ascensors del Museu per un altre amb cabina adaptada a persones amb mobilitat reduïda i se'n modifica el recorregut, que ara abasta tota l'alçada de l'edifici, des de subsòl on es conserven les restes romanes fins a la terrassa.

2010

Projecte d'Adequació Museística del conjunt monumental de *Baetulo* (abril - desembre de 2010)

El projecte ha consistit en la museïtzació dels més de 3.400 m² d'espai arqueològic de Termes i *Decumanus*. Els elements més destacats d'aquesta museïtzació són:

- Sistema d'automatismes únic, dissenyat per controlar efectes sonors i d'il·luminació.
- Retolació espectacular amb il·luminació per leds, i instal·lació de faristols tàctils, amb rèpliques de relleus romans i cartelles en Braille.
- Incorporació d'una projecció sobre pantalles panoràmiques, que mostra una recreació virtual de la ciutat romana de *Baetulo*.

- Exposició permanent que quadruplica l'espai destinat fins ara a mostrar els fons arqueològics de la *Baetulo* romana, i que es trasllada de la planta baixa del Museu –que també feia les funcions de vestíbul, servei d'informació i botiga- a un espai propi a la zona del *Decumanus*.
- Vitriues concebudes especialment per a la conservació de les peces arqueològiques a exposar.
- Exposició de peces arqueològiques singulars de la ciutat romana de *Baetulo*, com la *Venus*, la *tabula hospitalis* o les pollegueres de la porta de la muralla, que ja es mostraven anteriorment, al costat d'altres, també excepcionals, que s'incorporen per primera vegada a l'exposició permanent del Museu: el cap d'Agripina, escultura en marbre cedida pel Museu d'Arqueologia de Catalunya, i una peça marbre que per una cara presenta una decoració de l'antiguitat tardana i, per l'altra, una inscripció d'època medieval, que ha estat cedida per la parròquia de Santa Maria de Badalona. També es mostren nombroses peces ingressades recentment al Museu procedents de l'excavació de la zona del metro de Pompeu Fabra, d'on també prové l'esquelet d'una mula que es podrà veure remuntat. Igualment es mostraran per primer cop algunes peces que eren del museu que hi havia hagut a la ciutat abans de la guerra, promogut per l'Agrupació Excursionista de Badalona, i que han estat retornades pel Museu on es van dipositar, que és actualment el Museu d'Arqueologia de Catalunya. Entre aquestes peces, destaquen una roda de carro, diverses inscripcions imperials i objectes de vida quotidiana.
- Instal·lació d'ambientacions de mobiliari i objectes que reproduïxen fidelment models del món romà.

Durant aquesta fase, s'ha procedit també a la realització d'un nou accés al conjunt arqueològic des de la planta baixa del Museu, que s'ha remodelat totalment: nou espai de recepció, zona de guarda-roba, botiga d'objectes i publicacions relacionades amb el Museu, i nous serveis adaptats. L'actuació ha significat també la renovació de la sala d'actes, amb la millora dels sistemes de so, projecció i il·luminació i la instal·lació de butaques noves. També s'ha adaptat l'ascensor que no s'ha substituït i que té un recorregut més limitat que el nou, però que ara serà accessible des de totes les plantes per les quals passa.

Així doncs, a partir d'aquest divendres 17 de desembre, que celebrarem la inauguració del nou Museu, Badalona es converteix en un referent imprescindible per conèixer el passat romà del nostre país, i en un espai singular i únic, en l'àmbit europeu, quant a la presentació museogràfica d'un jaciment arqueològic.